

ŠTAJERSKI ZAKON O MLADIMA U SKRAĆENOM OBLIKU ZA MLADE

Koliko dugo mogu boraviti (na javnim mjestima)?

Vrijeme izlaska određuju isključivo roditelji odnosno zakonski staratelji u zakonski navedenom okviru:

- Ako imaš 14 godina, smiješ biti vani od 05:00 do 23:00 sata.
- Ako imaš između 14 i 16 godina, smiješ biti vani od 05:00 do 01:00 sata.
- Tek kada imaš 16 godina dozvoljeno ti je da ostaneš vani bez vremenskog ograničenja - ako ti to dozvole tvoji roditelji odnosno zakonski staratelji!

Ako zbog poslovnih razloga moraš biti vani već prije 05:00 sati, to je dozvoljeno.

U pratnji punoljetnog nadzornika smiješ ostati bez vremenskog ograničenja. Pri tome ne smije biti ugrožena „dobrobit djeteta“.

Tko dolazi u obzir kao nadzornik za mene?

Pored tvojih roditelja odnosno zakonskih staratelja kao nadzornik važe i djedovi i bake, članovi porodice, prijatelji i prijateljice, učitelji i učiteljice, vaspitači i vaspitačice, odgovorni u udruženjima za mlade i slične osobe. Oni naravno moraju biti odrasli, dakle da imaju najmanje 18 godina. Ovi nadzornici moraju u slučaju kontrole dokazati da smiju imati nadzor nad tobom (obrazac za to nalazi se na web stranici Referata za mlade - Zaštita mladih).

Kada i kome moram dokazati svoju starosnu dob?

Pred policijom, nadzornim organima za zaštitu mladih i osobama, koje imaju obavezu kontrole prema Zakonu o zaštiti mladih Štajerske (npr. blagajnici, kelneri), obavezan/na si dokazati svoju starost na odgovarajući način.

Iskazati se možeš pomoću službenog dokumenta sa slikom, kao što su npr. pasoš, lična iskaznica, vozačka dozvola ili istovrijedna digitalna iskaznica ili službena iskaznica za mlade, check.it-kartica Štajerske, učenička iskaznica.

Napomena: slika/screenshot važećeg dokumenta sa slikom nije dovoljna!

Gdje ne smijem boraviti?

Boravak je zabranjen u određenim lokalima, kao npr. bordelima, peepshow-ima, swinger-klubovima, seks šopovima, (sportskim) kladionicama i sličnim mjestima, sve do tvog 18. rođendana.

Nadalje, ne smiješ boraviti u lokalima i kod događaja, u kojima se nude alkoholna pića bez ograničenja količine za minimalnu jednokratnu cijenu ili značajno povoljniju cijenu od uobičajene cijene („Flatrate-Partys“, „1-€uro-Partys“ itd).

Kada je dozvoljen alkohol? Sve do 16 godina starosti zabranjena ti je kupnja, posjedovanje i konzumacija svih alkoholnih napitaka.

Od 16 godina starosti smiješ piti napitke bez destilovanog alkohola, npr. vino, pivo, sekt, sturm, mošt. Konzumacijom ovih napitaka ne smije doći do značajnog psihičkog ili fizičkog ugrožavanja, kao npr. teškog pijanstva!

Do 18. godine života zabranjeno je piće s destilovanim alkoholom (npr. votka, viski, likeri, šnaps, itd.) i miješano piće koje sadrži alkohol (kao npr. alkopops, aperol itd.).

Od kada su dozvoljeni duhan i nikotin?

Najranije od 18. godine smiješ kupiti, posjedovati ili konzumirati duhan ili srodne proizvode, kao i ostale nikotinske proizvode. Ovo se odnosi na primjer na cigarete, e-cigarete („Vape“), vodenu lulu („Shisha“), grijač duhana („Heets“), „snus“ i nikotinske vrećice.

Također ne smiješ stjecati ili posjedovati uređaje za konzumaciju duhana ili nikotina ili njegove dijelove (sastavne dijelove e-cigarete, kao npr. rezervoar).

Šta se podrazumijeva pod medijima koji ugrožavaju mlade?

Djeca i mladima je u principu zabranjeno kupovati ili posjedovati medije i predmete koji ugrožavaju mlade.

Riječ je o ugrožavanju mladih, kada se

1. predstavljaju kriminalne radnje nehumane brutalnosti te
  - se one prikazuju kao zabava,
  - to služi uveličavanju nasilja ili
  - se na druge načine podstiče agresivnost i nasilje.
2. ljude diskriminira zbog boje kože, svjetonazora, nacionalnog ili etničkog porijekla, spola, vjerske pripadnosti, seksualne orijentacije ili invalidnosti ili se predstavljaju pornografske radnje odnosno nehumana seksualnost.

Sadržaji koji ugrožavaju mlade mogu se nalaziti na analognim nosačima podataka odnosno medijima kao i u digitalnim medijima odnosno online medijima.

Koliko moram imati godina za oružje i softguns?

Posjedovanje oružja, municije i petardi je zabranjeno za osobe ispod 18 godina! Dalje regulacije o posjedovanju oružja iznad 18 godina mogu se pronaći u Zakonu o oružju.

Softair oružje (Softguns), Paintball markeri ili imitacije oružja koji se mogu zamijeniti sa pravim oružjem, ubrajaju se u predmete koji ugrožavaju mlade. Njihovo stjecanje ili posjedovanje je zabranjeno do 18. godine života.

Postoje li starosne granice za učestvovanje u igrama na sreću odnosno sportskom klađenju?

Do 18. godine ne smiješ igrati na automatima za igre na sreću, niti učestvovati u igrama za sreću i sportskim klađenjima.

Koliko moram imati godina za autostopiranje?

Tek sa 16 godina dozvoljeno ti je da autostopiraš motorna vozila osoba koje ne poznaješ da bi te povezli (ovo važi i za rezervacije zajedničkih vožnji preko internet platformi, takozvane „burze za zajedničke vožnje“). Ali također postoje izuzeci. To su: hitni slučajevi, kada poznaješ vozača ili vozačicu ili kada te prati nadzornik.

Kada sam krivično i prekršajno odgovoran/na?

Od 14. godine si samostalno odgovoran/na za počinjena krivična djela, također si generalno odgovoran/na za naknadu štete kod protupravnog postupanja.

Kada još nemaš 14 godina, za tvoje protupravno ponašanje u izuzetnim slučajevima odgovaraju tvoji roditelji odnosno zakonski staratelji, ako nastupi šteta.

S kojim se kaznama mogu suočiti kada prekršim ove odredbe Zakona o zaštiti mladih?

Kada se ne pridržavaš odredbi Zakona o zaštiti mladih, zakon predviđa sljedeće mogućnosti kažnjavanja: opomene, savjetodavni razgovor, grupni rad, obrazovne mjere, društveno korisni rad, novčane kazne do 300 eura.

Policijci ili drugi organi nadzora ovlašteni su da ti kod kontrole oduzmu alkoholne napitke, duhan/nikotinske proizvode i slično, droge ili medije ili predmete koji ugrožavaju mlade. Nadalje, kod sumnje na kršenje odredbi o alkoholu u Zakonu o mladima je predviđen alkotest.

Kada se smijem iseliti iz kuće?

Do punoljetnosti, to jest do tvog 18. rođendana, tvoji roditelji odnosno zakonski staratelji u principu imaju pravo da određuju tvoje mjesto stanovanja.

Kada smijem staviti piercing/tetovirati se?

Od 14. godine se pretpostavlja da učinak jednog piercinga možeš sam/a ocijeniti, saglasnost roditelja odnosno zakonskog staratelja nije potrebna. Izuzetak: Saglasnost roditelja odnosno zakonskog staratelja je potrebna, kada mjesto piercinga ne zacjeljuje u roku od 24 sata, piercing se stavlja na veoma osjetljivo mjesto ili je zahvat povezan sa velikim rizikom.

Tetovaže su u principu dozvoljene od 18. godine, uz saglasnost roditelja odnosno zakonskog staratelja od 16. godine.